

คณะวิศวกรรมศาสตร์	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
เลขรับ	6452
วันที่	09-12-2568
เวลา	14.45 น.

ที่ อว ๐๖๕๕/๑๕๔๓

ถึง หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

พร้อมหนังสือนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ขอส่งสำเนาบทความทางวิชาการ จำนวน ๒ บทความ ในหัวข้อเรื่องการทำหน้าที่ของรัฐแก้ไขของทางราชการจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือไม่ และหัวข้อเรื่องการลงลายมือชื่อของผู้อื่นเอกสารราชการเป็นความผิดทางวินัยหรือไม่ มาเพื่อโปรดทราบและขอให้ท่านเผยแพร่ให้บุคลากรในสังกัดหน่วยงานของท่านได้รับทราบ เพื่อประโยชน์แก่บุคลากรจะได้ระมัดระวังการประพฤติปฏิบัติของตนทั้งในหน้าที่ราชการ หรือความประพฤติส่วนตัวให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผนของทางราชการต่อไป

กองบริหารงานบุคคล

โทร. ๐ ๗๔๓๑ ๗๑๔๕

โทรสาร ๐ ๗๔๓๑ ๗๑๔๙

เรียน คุณบดี

เพื่อโปรดทราบ

กบค. ส่งสำเนาบทความทางวิชาการ เกี่ยวกับความประพฤติ

ความผิดทางวินัย เกี่ยวกับเอกสารราชการ

เห็นควรมอบงาน ปชส. แจ่งไปยังบุคลากรในสังกัดทราบ

9 ธ.ค. 68

99 จต สด

ทราบและมอบดั่งเสนอ

11 ธ.ค. 68

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐแก้ไขรายการในเอกสารของทางราชการ จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย หรือไม่

นายคณพศ กุชดี

กองบริหารงานบุคคล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

กรณีการสอบวินัยที่จะนำมาเผยแพร่ในเรื่องนี้ เป็นอุทาหรณ์ให้กับข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการว่า การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา โดยชอบแล้ว การกระทำจะต้องเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผน มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ อีกด้วยเช่นกัน

ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐได้แก้ไขตัวเลขในใบสลิปเงินเดือนของทางราชการที่เจ้าหน้าที่การเงิน ออกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นแล้ว จะต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือไม่อย่างไร

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มีว่า นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพเนื่องจากมีหนี้สินจำนวนมากจึงต้องการขอกู้ยืมเงินจากธนาคาร ก. เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีพ แต่เนื่องจากยอดเงินเดือนคงเหลือตามสลิปเงินเดือนน้อยกว่าเกณฑ์ที่ธนาคาร ก. กำหนดสำหรับการขอกู้ยืมเงินได้ นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ จึงนำเอาเอกสารสลิปเงินเดือนที่เจ้าหน้าที่การเงินได้ลงลายมือชื่อรับรองแล้ว มาแก้ไขตัวเลขรายการยอดหนี้ที่มหาวิทยาลัยหักไว้เพื่อนำส่งให้กับเจ้าหน้าที่ถูกเจ้าหน้าที่มียอดรายการหักน้อยกว่าความเป็นจริงเพื่อให้เห็นว่ามีเงินคงเหลือสูงขึ้นกว่าเดิมเพื่อที่จะใช้เป็นหลักฐานขอกู้เงินจากธนาคาร ก. ได้ เมื่อนางสาวชอบปลอม เป็นประจำ ได้แก้ไขเอกสารดังกล่าวแล้ว จึงนำไปยื่นต่อ ธนาคาร ก. เพื่อขอให้ ธนาคาร ก. อนุมัติให้กู้ยืมเงิน และต่อมา ธนาคาร ก. ก็ได้อนุมัติให้นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ กู้ยืมเงิน ต่อมาธนาคาร ก. ได้ตรวจสอบพบในภายหลังว่าเอกสารสลิปเงินเดือนของนางสาวชอบปลอม เป็นประจำ ได้มีการแก้ไขรายการตัวเลขในใบสลิปเงินเดือน จึงแจ้งมายังมหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่อไป

จากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนของมหาวิทยาลัย ข้อเท็จจริงจากการสอบสวนรับฟังเป็นยุติได้ว่า นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ ได้นำเอาเอกสารสลิปเงินเดือนที่เจ้าหน้าที่การเงินได้ลงลายมือชื่อรับรองแล้วมาแก้ไขตัวเลขรายการยอดหนี้ที่ถูกเจ้าหน้าที่หักชำระให้น้อยลงเพื่อให้เห็นว่ามียอดเงินคงเหลือสูงขึ้นกว่าเดิมเพื่อที่จะใช้เป็นหลักฐานขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน เมื่อนางสาวชอบปลอม เป็นประจำ ได้แก้ไขเอกสารดังกล่าวแล้ว จึงนำไปยื่นต่อ ธนาคาร ก. เพื่อขออนุมัติเงินกู้ยืม และธนาคาร ก. ก็ได้อนุมัติเงินกู้ยืมให้ นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ

คณะกรรมการสอบสวนจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การกระทำของ นางสาวชอบปลอม เป็นประจำ ที่ได้นำเอาเอกสารสลิปเงินเดือนที่เจ้าหน้าที่การเงินได้ลงลายมือชื่อรับรองแล้วมาแก้ไขตัวเลขรายการ

ยอดหนี้ที่ถูกเจ้าหนี้หักชำระให้น้อยลงเพื่อให้เห็นว่ามียอดเงินคงเหลือสูงขึ้นกว่าเดิมเพื่อที่จะใช้เป็นหลักฐานขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน และนำไปยื่นต่อสถาบันการเงินเพื่อขออนุมัติเงินกู้ยืม เป็นความผิดวินัยฐานใดหรือไม่

ผลการสอบสวนเป็นที่ยุติว่า การที่นางชอบปลอม เป็นประจำ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นำเอาสลิปเงินเดือนที่มีลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่การเงินรับรองความถูกต้องแล้วนำมาแก้ไขตัวเลขยอดรายการหักหนี้ให้น้อยลงเพื่อให้เห็นว่ามียอดเงินคงเหลือสูงขึ้นนั้น เป็นการแก้ไขข้อความในเอกสารที่แท้จริงเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นรายการเอกสารที่แท้จริงโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนและใช้เอกสารดังกล่าวยื่นเป็นหลักฐานต่อ ธนาคาร ก. อันเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ และใช้เอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๔ และมาตรา ๒๖๕ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดอาญาอันเป็นความประพฤติดังกฎหมายโดยมีเจตนาเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ที่ไม่ชอบอันส่งผลกระทบต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งโดยความรู้สึกรับของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือสังคม เมื่อได้ทราบว่าได้กระทำการดังกล่าวย่อมรู้สึกถึงเกียรติของการกระทำนั้นจึงเป็นความผิดวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งราชการของตนมิให้เสื่อมเสียอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดโทษทางวินัยไว้ ๓ สถาน โทษ คือ ๑. ภาคทัณฑ์ ๒. ตัดเงินเดือน ๓. ลดเงินเดือน

ดังนั้น อุทธรณ์จากการสอบสวนวินัยเรื่องนี้มีข้อพึงระวังว่า เอกสารของทางราชการที่ออกโดยเจ้าหน้าที่จนครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว แม้เป็นเอกสารที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของตนเองก็ไม่อาจที่จะแก้ไขโดยพลการได้เพราะเป็นความผิดวินัย และเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการทางวินัย อีกทั้ง การปลอมเอกสารราชการยังเป็นความผิดในทางอาญ่อีกด้วย

๑. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิม หรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษ
๒. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๕ บัญญัติว่า ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ ต้องระวางโทษ
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

(เทียบคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๔/๒๕๕๑)

การลงลายมือชื่อของผู้อื่นในเอกสารราชการเป็นความผิดวินัย หรือไม่

นายคณพศ กุชดี

กองบริหารงานบุคคล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มีว่า นายมั่งง่าย ชอบสบาย เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่จัดทำเอกสารใบสำคัญรับเงินของวิทยากร ในการจัดโครงการ วาดฝันไปสู่ดาวอังคาร โดยมี นางสาวหลงลืม วาดฝัน เป็นวิทยากรบรรยายในโครงการ เมื่อโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลงแล้ว นายมั่งง่าย ชอบสบาย ลืมนำเอกสารใบสำคัญรับเงินให้วิทยากรที่บรรยายในโครงการดังกล่าวลงชื่อเพื่องานจะได้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็ว นายมั่งง่าย ชอบสบาย จึงได้ลงลายมือชื่อของ นางสาวหลงลืม วาดฝัน ผู้เป็นวิทยากรลงในเอกสารใบสำคัญรับเงินค่าวิทยากรเสียเอง จากนั้นได้ดำเนินการส่งเอกสารในการดำเนินโครงการไปยังกองคลังเพื่อเคลียร์เงินยืมโครงการวาดฝันไปสู่ดาวอังคารตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ต่อมามหาวิทยาลัยได้ตรวจสอบเอกสารดังกล่าวแล้วพบว่า มีเจ้าหน้าที่ผู้จัดโครงการลงลายมือชื่อของ นางสาวหลงลืม วาดฝัน ผู้เป็นวิทยากรในโครงการดังกล่าวในใบสำคัญรับเงินค่าวิทยากร จึงดำเนินการทางวินัยกับ นายมั่งง่าย ชอบสบาย ต่อไป

จากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนของมหาวิทยาลัย ข้อเท็จจริงจากการสอบสวน รับฟังเป็นยุติได้นายมั่งง่าย ชอบสบาย เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่จัดทำเอกสารใบสำคัญรับเงินของวิทยากร ในการจัดโครงการ วาดฝันไปสู่ดาวอังคาร โดยมี นางสาวหลงลืม วาดฝัน เป็นวิทยากรบรรยายในโครงการ เมื่อโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลงแล้ว นายมั่งง่าย ชอบสบาย ลืมนำเอกสารใบสำคัญรับเงินให้วิทยากรที่บรรยายในโครงการดังกล่าวลงชื่อเพื่องานจะได้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็ว นายมั่งง่าย ชอบสบาย จึงได้ลงลายมือชื่อของนางสาวหลงลืม วาดฝัน ผู้เป็นวิทยากรลงในเอกสารใบสำคัญรับเงินค่าวิทยากรเสียเอง จากนั้นได้ดำเนินการส่งเอกสารในการดำเนินโครงการไปยังกองคลังเพื่อเคลียร์เงินยืมโครงการวาดฝันไปสู่ดาวอังคารตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

คณะกรรมการสอบสวนจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การกระทำของ นายมั่งง่าย ชอบสบาย เป็นความผิดวินัยฐานใดหรือไม่

ผลการสอบสวนเป็นที่ยุติว่า การลงลายมือชื่อในเอกสารนั้นไม่มีกฎหมายให้อำนาจที่จะกระทำแทนกันได้ การที่นายมั่งง่าย ชอบสบาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ ได้ลงลายมือชื่อของ นางสาวหลงลืม วาดฝัน ผู้เป็นวิทยากรในเอกสารใบสำคัญรับเงินค่าวิทยากรเป็นการลงลายมือชื่อโดยไม่มีอำนาจจึงเป็นการลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารราชการ เพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของ นางสาวหลงลืม วาดฝัน อันเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๒๖๕ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดอาญาอันเป็นความประพฤติที่ผิดกฎหมาย โดยมีเจตนาเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ที่ไม่ชอบอันส่งผลกระทบต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งโดยความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือสังคม เมื่อได้ทราบว่าได้กระทำการดังกล่าวย่อมรู้สึกรังเกียจต่อการกระทำนั้น จึงเป็นความผิดวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งราชการของตนมิให้เสื่อมเสียอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดโทษทางวินัยไว้ ๓ สถานโทษ คือ ๑. ภาคทัณฑ์ ๒. ตัดเงินเดือน ๓. ลดเงินเดือน

ข้อสังเกต การที่จะพิจารณาว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ วรรคหนึ่ง มีหลักในการพิจารณาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ดังนี้ ต้องพิจารณาถึงความประพฤติและความรู้สึกหรือเจตนาในการกระทำนั้นเป็นสำคัญ โดยต้องพิจารณารายละเอียดข้อเท็จจริง และพฤติการณ์เป็นเรื่องราวไปว่ามีผลกระทบต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งข้าราชการ และความรู้สึกของวิญญูชนทั่วไป หรือความรู้สึกของสังคมว่ารังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ เป็นการประพฤติชั่วหรือไม่ และอีกประการหนึ่ง ความผิดวินัยฐานนี้ไม่จำเป็นว่าจะต้องกระทำความผิดฐานปลอมเอกสารเท่านั้น ความผิดอื่นๆ เช่น ลักทรัพย์ ยักยอก ฉ้อโกง หรือแม้แต่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาก็ยังรวมความผิดวินัยฐานนี้อยู่ด้วย

๑. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติม หรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้ใดผู้หนึ่งหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษ
๒. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๕ บัญญัติว่า ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ ต้องระวางโทษ
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

(เทียบคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๔/๒๕๕๑)